

GUIA DE L'ESTUDIANT **2013-2014**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

**GRAU EN MESTRE D'EDUCACIÓ INFANTIL /
MESTRE D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA AMB MENCIÓ
EN LLENGUA ANGLESA (PLA DE MILLORA)**

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	5
Objectius generals	5
Metodologia	5
Procés d'avaluació	6
PLA D'ESTUDIS	8
Ordenació temporal de l'ensenyament	8
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	10
Didàctica Artística I	10
Escola, Sistema Educatiu i Funció Docent	12
Llengua anglesa per a usos acadèmics	17
Sociologia de l'Educació	19
Tècniques d'Expressió i Comunicació	21
Didàctica i Currículum Escolar	24
Educació Audiovisual i TIC	27
Naturalesa del Coneixement Artístic i Literari	30
Naturalesa del Coneixement Científic i Matemàtic	34
Psicologia del Desenvolupament	38

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis de la titulació que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, en el Campus Virtual al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tot el temps que estudiaràs aquí.

Francesc Codina i Valls

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereixen les titulacions següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació
- Grau en Llengües Aplicades i Comunicació Intercultural
- Grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària amb Menció en Llengua Anglesa (Programa Millora i Innovació de la Formació de Mestres)
- Grau en Mestre d'Educació Infantil per a professionals
- Màster Universitari en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania
- Màster Universitari en Educació Inclusiva
- Màster Universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes (Especialitat en Educació Física)
- Màster Universitari en Didàctiques Específiques
- Màster Universitari en Pedagogia Montessori
- Màster Universitari en Traducció Especialitzada

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha sis departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- director: Jordi Martí i Feixas

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- director: Eduard Ramírez i Banzo

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- directora: M. Carme Bernal i Creus

Departament de Pedagogia

- director: Joan Soler i Mata

Departament de Psicologia

- director: José Ramón Lago Martínez

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- director: Marcos Cánovas Méndez

Òrgans de govern

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors i les directores de Departament

L'Equip de Deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, les persones coordinadores de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Francesc Codina i Valls, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Lucrecia Keim Cubas, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Teresa Puntí i Jubany, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Rosa Guitart i Aced, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- M. Teresa Julio Giménez, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació i de LAiCI
- Mila Naranjo i Llanos, coordinadora dels estudis de Psicologia
- Joan Soler i Mata, coordinador del doble grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària (Pla de millora)
- Maite Pujol i Mongay, coordinadora del Grau en Mestre d'Educació Infantil (Pla de professionals d'escoles bressol)
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters

CALENDARI ACADÈMIC

Calendari acadèmic 2013-2014

Inici de la docència:

16 de setembre de 2013

- Inici de les classes de tots els cursos del grau de CAFE i els 2ns, 3rs i 4ts dels graus d'Educació Social, Psicologia, Mestre Educació Infantil i Primària.

23 de setembre de 2013

- Inici de les classes de tots els cursos dels graus de Traducció i Interpretació i de LAICI.
- Acollida i inici de les classes dels primers cursos dels graus d'Educació Social, Psicologia, Mestre Educació Infantil i Primària i Pla de Millora de Mestre (menció llengua anglesa).

Vacances de Nadal:

Del 21 de desembre de 2013 al 6 de gener de 2014, ambdós inclosos.

Vacances de Setmana Santa:

Del 14 al 21 d'abril de 2014, ambdós inclosos

Dies festius:

Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 2 de setembre i el 27 de juny

Les 30 setmanes de docència es distribuïran entre el 2 de setembre i el 7 de juny

Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes

Del 21 de desembre de 2013 al 6 de gener de 2014, inclosos

Del 14 al 21 d'abril de 2014, inclosos

Dissabte 12 d'octubre de 2013 - El Pilar

Divendres 1 de novembre de 2013 - Tots Sants

Dissabte 2 de novembre de 2013 - No lectiu

Divendres 6 de desembre de 2013 - La Constitució

Dissabte 7 de desembre de 2013 - No lectiu

Diumenge 8 de desembre de 2013 - La Puríssima

Dijous 1 de maig de 2014 - Festa del treball

Divendres 2 de maig de 2014 - Festa UVic

Dissabte 3 de maig de 2014 - No lectiu

Dilluns 9 de juny de 2014 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Dilluns 23 de juny de 2014 - Pont

Dimarts 24 de juny de 2014 - Sant Joan

Dissabte 5 de juliol de 2014 - Festa Major (festa local)

Dijous 11 de setembre de 2014 - Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals.

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Objectius generals

La **dobla titulació de Grau en Mestre d'Educació Infantil i Mestre d'Educació Primària amb la Menció en Llengua anglesa** són uns estudis pilot que formen part del **Pla de millora de la formació de Mestres** impulsat conjuntament per la Direcció General d'Universitats, el Consell Interuniversitari de Catalunya, el Departament d'Ensenyament i les universitats catalanes.

L'objectiu d'aquest doble Grau és la formació de mestres que treballin dins el sistema educatiu de Catalunya i que, en acabar el període de **cinc anys** d'estudis (o sigui, amb un curs més), tinguin una completa formació tant pel que fa al vessant psicopedagògic com pel que fa a matèries i didàctiques específiques (especialment en llengües, matemàtiques i ciències experimentals).

El pla d'estudis específic dissenyat per la Universitat de Vic permet obtenir la Menció en Llengua Anglesa en cadascun dels dos graus. L'objectiu és la formació de mestres capacitats per ensenyar anglès i per impartir matèries en anglès a l'escola, tant a l'etapa d'educació infantil com a l'etapa de primària.

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.

- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dona indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball es centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa vigent de la Universitat de Vic, "els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula". Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació.

El primer període es realitzarà al llarg de les setmanes de docència i durant la setmana de tancament de les assignatures al final de semestre. El segon període d'avaluació és de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Aquest període de recuperació acabarà al juny per a les assignatures del primer semestre i al setembre per a les del segon semestre. Aquells estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

En els cas dels màsters l'avaluació es realitzarà d'acord amb la normativa específica, que contempla una única convocatòria oficial.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat al llarg de l'assignatura. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.
- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	100
Obligatòria	106
Optativa	30
Treball de Fi de Grau	18
Pràctiques Externes	59
Total	313

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer

	Crèdits	Tipus
Didàctica Artística I	3,0	Obligatòria
Escola, Sistema Educatiu i Funció Docent	6,0	Formació Bàsica
Llengua anglesa per a usos acadèmics	6,0	Formació Bàsica
Sociologia de l'Educació	6,0	Formació Bàsica
Tècniques d'Expressió i Comunicació	6,0	Formació Bàsica

Segon

	Crèdits	Tipus
Didàctica i Currículum Escolar	6,0	Formació Bàsica
Educació Audiovisual i TIC	6,0	Obligatòria
Naturalesa del Coneixement Artístic i Literari	9,0	Formació Bàsica
Naturalesa del Coneixement Científic i Matemàtic	6,0	Formació Bàsica
Psicologia del Desenvolupament	6,0	Formació Bàsica

OPTATIVITAT

Optatives

	Crèdits
Llengua Anglesa I	6,0
Enfocaments i Metodologies per a l'Ensenyament de l'Anglès	6,0
Llengua Anglesa II	6,0
Cultura i Literatura dels Països de Parla Anglesa	6,0
Recursos i Estratègies per a l'Ensenyament de l'Anglès	6,0

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Didàctica Artística I

Obligatòria

Primer

Crèdits: 3.00

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Marta Ricart Masip

OBJECTIUS:

Introduction

- The subject is an introduction to the scope of teaching and learning with arts, and to the multiple options that arts can provide as new ways of understanding ourselves and the world.
- The approach focuses on the theoretical to the practical, and vice versa, to encourage students to open up to creativity.
- Knowledge, resources and tools are provided for implementing art education in primary and pre-school.

Objectives

- Introducing the complexity of arts education and the multiple options of teaching arts at school.
- Understanding the need for arts education for child development.
- Expanding the comprehension of arts to social, cultural and contextual environments.
- Learning processes, codes, tools and basic procedures to implement arts in primary and pre-schools.

CONTINGUTS:

Contents

I. Contextualizing

- 1.1. Our stories and experiences with arts
- 1.2. Mapping the field of art education
- 1.3. Tools for creativity

2. Experimenting

- 2.1. Places, spaces, sites
- 2.2. Colours, lights,
- 2.3. Textures and collages
- 2.4. Shapes and compositions

3. Projects and processes in the classroom

- 3.1. Artistic experiences in school
- 3.2. Conducting projects with arts
- 3.3. The dynamics of process and production in arts.

AVALUACIÓ:

Evaluation

Evaluation is ongoing during the course.

- Process evaluation: Activities in lecture (35%)
- Assistance and participation (10%)
- Results: Writings from readings (20%)
- Production of teaching materials (35%)

BIBLIOGRAFIA:

Basic

Efland, A. (1990). *A history of Art Education. Intellectual and social Currents in teaching the Visual Arts*. New York: Teachers College Press.

Ellsworth, E. (2005). *Places of learning. Media, architecture , pedagogy*. New York: Routledge-Falmer

Green, M. (2000). *Releasing the Imagination. Essays on Education, the Arts, ans Social Change*. San Francisco: Jossey-Bass. (2005). *Liberar la imaginación. Ensayos sobre educación, arte y cambio social*. Barcelona: Graó.

Additional

Acaso, M. (2009). *La educación artística no son manualidades. Nuevas prácticas en la enseñanza de las artes y la cultura visual*. Madrid: Catarata.

Apple, M. (2004). *Ideology and curriculum* (3rd.ed.) New York: Routledge (de l'original 1979).

Arnheim, R. (1989). *Thoughts on art education*. Los Angeles. Getty Center. (1993). *Consideraciones sobre la educación artística*. Barcelona: Paidós.

Cabanellas, I; Eslava, C. (2005). *Territorios de la infancia. Diálogos entre arquitectura y pedagogía*. Barcelona: Graó.

Dewey, J. (2005[1934]). *Art as experience*. London: Penguin books.

Eisner, E. (2004). *El arte y la creación de la mente*. Barcelona: Paidós.

Eisner, E. (1972). *Educating artistic vision*. New York: Macmillan; (1995). *Educar la visión artística*. Barcelona: Paidós.

Freedman, K. (2003). *Teaching visual culture*. New York: Teachers College Press.

Gardner, H. (1990). *Art education and human development*. Los Angeles: Getty Center. (1994). *Educación artística y desarrollo humano*. Barcelona: Paidós.

Hernández, F. (1997). *Educación y cultura visual*. Publicaciones MCEP. Sevilla.

Rodari, G. (2004). *Gramàtica de la fantasia, introducció a l'art d'inventar històries*. Barcelona: Columna Edicions.

Wick, R. (2007). *Pedagogía de la Bauhaus*. Madrid: Alianza Editorial.

Escola, Sistema Educatiu i Funció Docent

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- M. Teresa Pujol Mongay

OBJECTIUS:

Objectius

- Adquirir les competències necessàries per dur a terme la tasca professional
- Conèixer i reflexionar sobre els elements interns i externs que conformen el marc pedagògic, l'estructura, el funcionament i la vida d'un centre escolar.
- Fonamentar-se en una visió sistèmica de l'escola, els seus elements i els agents amb els quals s'interrelaciona a l'hora de fer anàlisis, interpretacions i presa de decisions educatives
- Reconèixer i analitzar indicadors de l'estructura organitzativa dels centres per poder prendre decisions de millora en el seu funcionament.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Saber aplicar els coneixements teòrics a la pràctica.
- Preocupar-se per l'actualització dels coneixements professionals i assumir la necessitat de la formació permanent.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Saber aplicar els coneixements teòrics a la pràctica.
- Preocupar-se per l'actualització dels coneixements professionals i assumir la necessitat de la formació permanent.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Relacionar teoria i pràctica amb la realitat de l'aula i el centre.
- Conèixer els fonaments de l'educació primària des d'una perspectiva integral.
- Conèixer l'evolució històrica del sistema educatiu al nostre país i els condicionants pedagògics, polítics i legislatius de l'activitat educativa.
- Relacionar teoria i pràctica amb la realitat de l'aula i del centre.
- Ser capaç d'exercir de forma ètica i responsable la funció docent.

CONTINGUTS:

1. L'escola i l'educació
  1. Finalitats de l'educació
  2. L'escola com a eina social. Centres educatius i entorn social
  3. Paradigmes educatius i escola
2. Fer de mestres
  1. El perfil professional de les i dels mestres: competències
  2. Tasques i responsabilitats dels i de les mestres en la interacció. La funció tutorial
3. El marc legal i les polítiques educatives
  1. Legislació de l'àmbit educatiu
  2. Escolarització i polítiques educatives
  3. Caracterització laboral i professional de les i dels mestres
4. Organització del centre educatiu
  1. Estructura del sistema Educatiu
  2. Tipologies dels centres educatius
  3. Estructura organitzativa de l'escola
5. La presa de decisions del centre com a comunitat educativa
  1. L'autonomia del centre educatiu.
  2. Documents i instruments per a l'organització i la gestió escolar
  3. L'organització dels òrgans personals
  4. L'organització dels recursos materials
  5. L'organització dels recursos funcionals
  6. Les relacions amb l'entorn

AVALUACIÓ:

S'avaluaran i hauran d'estar aprovats tots els treballs individuals i col·lectius que es realitzin al llarg de l'assignatura.

Avaluació de procés: 20%

- assistència i participació a classe
- activitats i pràctiques de classe
- tutoria individual
- tutoria grupal

Avaluació de resultats: 80%

- treball individual o grupal sobre una lectura (35%)
- treball individual o grupal sobre alguns elements del temari (25%)
- prova escrita sobre continguts (20%)

BIBLIOGRAFIA:

General

- Carda, Rosa M.; Larrosa, Faustino (2007): *La organización del centro educativo. Manual para maestros*. Alicante: Club universitario.
- Cantón, Isabel (coord.) (1996): *Manual de organización de centros educativos*. Barcelona: Oikos-tau.
- Cela, Jaume; Palou, Juli (2004): *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat.
- Fullan, Michael; Hargreaves, Andy (1997): *¿Hay algo por lo que merezca la pena luchar en la escuela?*

Sevilla: Publicaciones MCEP.

- Gairin, Joaquin i altres (1996): *Manual de organización de instituciones educativas*. Madrid: Escuela Española.
- Gather, Mónica (2004): *Innovar en el seno de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- Santos Guerra, Miguel Angel (1997): *La luz del prisma. Para comprender las organizaciones educativas*. Archidona: Aljibe.
- Torrents i Bertrana, Mercè (1988). *Aprender a enseñar a aprender. Palíndrom pedagògic*. Vic: EUMO editorial.

Bloc 1. L'escola i l'educació

- **Autors diversos (1992). L'Escola Nova catalana 1900-1939**. Vic: Ed. EUMO. Col·lecció "Textos Pedagògics", nº 32.
- **Benlloch, M.; Feu, M. T.; Sellarès, R. (2002)**. *Com fer escola de tots i per a tots*. Barcelona: A.M. Rosa Sensat, 2002. (Temes d'in-fàn-ci-a ; 41).
- Bosch, Eulàlia (2003). *Educació i vida quotidiana. (Històries breus de llarga durada)*. Vic: EUMO editorial.
  - Bosch, Eulàlia (2009): *Un lloc anomenat escola*. Barcelona: Graó.
- Carbonell, J., Torrents, R., Tort, A., Trilla, J. (1.987). *Els grans autors i l'escola*. Vic: Ed. EUMO. Col·lecció "Interseccions" nº 5.
- **Dahlberg, G.; Moss, P. ; Pence, A. (1999). Més enllà de la qualitat: perspectives postmodernes**. Barcelona: Rosa Sensat. Col·lecció "Temes d'infància", 34
  - Delors, Jacques (1996): *La educación encierra un tesoro. Informe de la Unesco*. Madrid: Santillana.
  - Domènech Francesch, Joan (2009). *Elogi de l'educació lenta*. Barcelona: Editorial Graó. Col·lecció "Micro-macro referències", 9.
- Escola de Barbiana (1998). **Carta a una mestra**. Vic: Ed. EUMO. Col·lecció "Textos Pedagògics", nº 36.
- Freinet, Céléstin (1971). *Les invariants pedagògiques*. Barcelona: Editorial Laia. Col·lecció "Biblioteca de l'escola moderna", 2.
  - Gimeno, José (2000): *La educación obligatoria: su sentido educativo y social*. Madrid: Morata.
  - Gimeno, José; Pérez, Ángel (1992): *Comprender y transformar la enseñanza*, Madrid: Morata.
  - Imbernón, Francesc (coord.) (1999): *La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato*. Barcelona: Graó.
- Mata, Marta (2010). *Per avançar en l'educació*. Vic: Ed. EUMO. Col·lecció "Textos Pedagògics", nº 48.
- Meirieu, Philippe (2004). *Referents per a un món sense referents*. Barcelona: Rosa Sensat. Col·lecció "Referents", 1.
- Meirieu, Philippe (2009). *Pedagogia: el deure de resistir*. Barcelona: Rosa Sensat. Col·lecció "Referents", 3.
  - Morin, Edgar (2001): *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós.
  - Pérez Gómez, Angel (1998): *La cultura escolar en la sociedad neoliberal*. Madrid: Morata.
- Sensat, Rosa (1996). *Vers l'escola nova*. Vic: Ed. EUMO. Col·lecció "Textos Pedagògics", nº 34.

- Tonucci, Francesco (1989). *L'infant i nosaltres: apunts sobre l'educació familiar i escolar*. Vic: EUMO editorial.

Bloc 2. Fer de mestres

- Arnaiz, Pere i altres (2001): *La acción tutorial*. Barcelona: Graó.
- Cela, Jaume (1996). *Amb lletra petita*. Barcelona: Rosa Sensat/Edicions 62.
- Cela, Jaume i Palou, Juli (1993). *Amb veu de mestre: un epistolari sobre l'experiència docent*. Barcelona: Rosa Sensat/Edicions 62.
- Cela, Jaume i Palou, Juli (2004). *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat. Col.: "Testimonis", 3.
- Comellas, M. Jesús (coord) (2002): *Las competencias del profesorado para la acción tutorial*. Barcelona: Praxis.
- Giner, Antoni i altres (2008): *La tutoria y el tutor. Estrategias para su práctica*. Barcelona: Horsori (Cuadernos de Formación del Profesorado, 21).

Bloc 3. El marc legal i les polítiques educatives

- Diversos Autors (2002): *Informe educativo 2002. La calidad del sistema educativo*. Madrid: Santillana/Fundación Hogar del empleado.
- Escamilla, Amparo; Lagares, Ana Rosa (cols.) (2006): *La LOE: perspectiva pedagógica e histórica. Glosario de términos esenciales*. Barcelona: Graó.
- Ferrer Julià, Ferran (director); Ferrer Esteban, Gerard; Castel Baldellou, José Luís (2006): *PISA 2003 a Catalunya. Una ullada a les desigualtats educatives*. Barcelona: Fundació Bofill (Publicacions Digitals, 2).
- Laukkanen, Reijo (2006): *Claus de l'èxit del sistema educatiu finlandès*. Barcelona: Fundació Bofill (Debats d'Educació, 7).
- Marchesi, Alvaro (2000): *Controversias en la educación española*. Madrid: Alianza Editorial.
- Santamaria, Germán (1998): *Compilación legislativa básica: LODE, LOGSE, LOPEC*. Madrid: Universidad de Alcalá.

Bloc 4. Organització del centre educatiu

- Antúnez, Serafí (2000): *La acción directiva en las instituciones escolares. Análisis y propuestas*. Barcelona: ICE UB/Horsori.
- Bolivar, Antonio (2000): *Los centros educativos como organizaciones que aprenden*. Madrid: La Muralla.
- Cantón, Isabel (coor.) (2000): *Las organizaciones escolares: hacia nuevos modelos*. Buenos Aires: Fundec.
- Gairín, Joaquin (2000): *La organización escolar: contexto y texto de actuación*. Madrid: La Muralla.
- Gairín, Joaquin; Antúnez, Serafí (2008): *Organizaciones educativas al servicio de la sociedad*. Madrid: Wolters Kluwer España.
- Gimeno, José; Carbonell, Jaume (coord.) (2004): *El sistema educativo. Una mirada crítica*. Madrid: Praxis.
- Pastora, José Francisco (1996): *Organización y funcionamiento de centros de educación infantil y primaria*. Madrid: Escuela Española.
- Santos Guerra, Miguel Angel (1994): *Entre bastidores. El lado oculto de la organización escolar*. Archidona, Malaga: Aljibe.
- Torrents, Mercè i Torrents, Carme (1991). *Per una escola sobre mínims. Aplec de recursos educatius*. Vic: EUMO editorial.

Bloc 5. La presa de decisions del centre com a comunitat educativa

- Diversos Autors (2000): *El Proyecto Educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- Antúnez, Serafí i altres (2000): *El proyecto educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- Armengol, Carme; Freixas, Mònica; Pallarès, Rosa M. (2000): *Seguint el fil de l'organització*. Cerdanyola: Serveis de publicacions UAB.
- Domènech, Joan; Viñas, Jesús (1997): *La organización del espacio y del tiempo*. Barcelona: Graó.
- Domínguez Fernández, Guillermo i Mesanza, Jesús (coord.) (1996): *Manual de organización de instituciones educativas*. Madrid: Escuela española.
- Gairín, Joaquín; Antúnez, Serafí (1996): *La organización escolar. Práctica y fundamentos*. Barcelona: Graó.
- Gairín, Joaquín; Darder, Pere (coord.) (1994): *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Barcelona: Praxis.
- García Albadalejo, Antonio (coord) (2008): *La autonomía de los centros escolares*. Madrid: Secretaria general técnica del Ministerio de Educación, política y deporte.
- García Requena, Filomena. (1997): *Organización escolar y gestión de centros educativos*. Archidona, Málaga: Aljibe.
- Parcerisa, Artur (1996): *Materiales curriculares. Como elaborar-los, seleccionarlos y usarlos*. Barcelona: Graó.

En funció de les diferents temàtiques que puguin sorgir en el decurs de l'assignatura, es recomanarà bibliografia específica.

Llengua Anglesa per a Usos Acadèmics

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Anna M. Vallbona Gonzalez
- Laura Vilardell Domenech

OBJECTIUS:

The subject *Anglès per a Usos Acadèmics* aims to familiarize and develop the students to key academic skills taking into account the wide range of students backgrounds. The purpose of the courses is to prepare students to cope with the linguistic and related study-skill demands of English in an academic context. The objectives of this subject are the following:

- Encourage the learners to read, understand and write different academic text types written in English
- Develop reading strategies to make students more confident when reading academic texts
- Develop writing strategies to make students more confident when writing academic texts
- Develop and support the students' academic oral skills
- Provide linguistic support in order to help students develop their academic skills

CONTINGUTS:

Developing Reading strategies

1. Effective Reading skills: skimming, scanning
2. Predicting content
3. Distinguishing between facts and opinion
4. Dealing with unknown words
5. Dealing with longer texts

Developing writing strategies

1. Understanding text structure: introductions and conclusions
2. Understanding Sentence structure: sentence length, word order and linking words
3. Developing a paragraph: topic sentences and final sentences
4. Writing introductions and conclusions
5. Supporting a point of view
6. Avoiding plagiarism: Acknowledging sources

Developing oral presentations

1. Preparing and presenting oral presentations: oral language skills

Using the dictionary effectively for academic skills

AVALUACIÓ:

Students will be regularly assessed by teachers with practice tests and class activities. The final result is assumed to be a true reflection of the applicant's ability and continuous work

The assessment will include two practice tests that will account for 40 % of the final mark, several class

activities (20%) and an oral presentation (30%). Class attendance and participation will account for 10 % of the final mark. The students are required to get a pass mark 5 in all the tests and activities to be able to pass the subject.

BIBLIOGRAFIA:

- Bailey, S. (2006). *Academic writing. A handbook for international students*. Londres: Routledge.
- McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008). *Academic vocabulary in use*. Cambridge: Cambridge University Press.
- *Longman language activator*. (1993). Londres: Longman.
- Murphy, R. (2004). *English grammar in use. Intermediate*. Cambridge: Cambridge University Press.
- *Oxford pocket català per a estudiants d'anglès*. (2002). Oxford: Oxford University Press.
- Philpot, S.; Curnick, L. (2007). *New Headway. Academic skills. Level 3*. Oxford: Oxford University Press.
- Seal, B. (1997). *Academic encounters*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Terry, M.; Wilson, J. (2004). *Focus on academic skills*. Londres: Pearson Longman.

Sociologia de l'Educació

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Itxaso Tellado Ruiz De Gauna

OBJECTIUS:

Acquire abilities required for reflecting and thinking critically for the educational action and be able to gather, organize and explain information on social and educational facts, as well as to study the relationships between society and school.

CONTINGUTS:

1. From where do we see reality? Approximation to sociology, basic concepts and educational perspectives
  - 1.1. Sociology: origins and objective
  - 1.2. Basic concepts
  - 1.3. The process of socialization. Families and the role of mass media
2. Where do we live? Social context, policies and educational challenges
  - 2.1. Characteristics of 21st century society
  - 2.2. The political and ethical dimensions of education: the childhood rights
3. Why do we educate? Functions and processes of socialization and education in the school and other educational contexts
  - 3.1. Community and education
  - 3.2. Social functions of the school
  - 3.3. Micropolitics in the school: power, laws and reforms
4. How and with whom do we educate?
  - 4.1. School and social class inequalities
  - 4.2. School and gender inequalities
  - 4.3. School and ethnic inequalities

AVALUACIÓ:

This course has mandatory attendance and class participation. The evaluation will be based on a continuous evaluation. Continuous evaluation involves submitting all the activities and papers following the orientations provided in the programme and by the professor.

Course requirement:

- a) Group reading session-prepare class session activity (30%)
- b) Individual extended paper (30%)
- c) 3 Individual reaction papers (30%)
- d) Attendance and class participation (10%)

Additional assignments can be agreed with the professor to improve your grade.
All assignments should be passed to pass the course.

Individual extended Paper. The primary writing assignment will consist of two interrelated papers. The first paper will be a summary of two or more research articles on a specific topic related to sociology of education. You will be given a list of topics at the first class that you can use to help you select a topic, and will be given an opportunity to select a topic during the class session. The first paper should be about 1-2 type-written pages in length. For the second paper, you will expand the first paper, using the research discussed in the first paper to set the stage for a more complete overview of the topic. The overview could take a number of forms; it could involve additional research on the topic, but it could instead involve, for example, interviews of relevant experts, an analysis of information in the popular media, or an analysis of recent legislation in that area. Whatever the content, however, the second paper should be at least 4-5 pages in length. Hand-outs containing more detailed descriptions of the assignments will be provided. The first paper will account for 10% of your course grade; the second will account for 20%.

Reaction Papers. You will be asked to write brief essays (approximately 2-3 paragraphs each) for 3 class sessions. The goal is to provide an opportunity for thinking critically about current issues pertaining to sociology of education, and expressing those thoughts in writing. You can choose to "react" in a number of different ways. You may discuss thoughts, ideas or concerns raised by the presentations (and, if relevant, the reading). You may discuss whether you agree or disagree with particular points that are raised. You might discuss how the presentations relate to particular experiences that you have had, information that you've learned in another course, or other topics covered in this course. You also could discuss possible implications of the information discussed in the presentations. Whatever approach you take, however, you will need to give some basis for your comments. If the presentations generate some ideas or concerns for you, be sure to say where those ideas or concerns come from (discussing both the parts of the presentation that elicited the ideas/concerns and also what in your background or what other knowledge--from this course or outside of it-- contributes to those ideas/concerns). If you agree or disagree with a position that is presented, state WHY you agree or disagree (i.e., give a justification for your position). If you choose to relate a presentation to personal experiences or other knowledge, be clear about how the experiences/knowledge are relevant. If you discuss possible implications, you will need to ground your proposals in points raised in the presentations. Most importantly, we really want to see your own thoughts in the reaction papers: DO NOT simply summarize the presentations. On the other hand, do not simply give reactions without referring to specific points in the presentation; be sure to make explicit the links between your comments and the content of those presentations. Papers will be graded on a 10-point scale. We will be seeking your personal reactions to the presentation, not simply a summary of the presentation. Reaction papers will be due in a week of the session requested. Late papers will be penalized. The papers, together, will be worth 30% of your grade.

Readings. Readings may be assigned as background for some of the class sessions or in class. You should read these assignments prior to class when told. The readings will be available on UVIC web Campus or provided in class. Information about how to access these articles will be provided to you when the assigned readings are ready for review.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Formació Bàsica

Primer

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Maria Casas Deseuras

OBJECTIUS:

L'assignatura és instrumental i serveix per introduir l'alumnat als gèneres discursius propis de la comunitat universitària, tant orals com escrits, així com també als gèneres discursius propis de l'àmbit professional específic. Aquest plantejament permet vincular-la amb altres assignatures del grau, en la mesura que dota l'alumnat d'eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional en llengua catalana. Els objectius específics són:

- Conèixer i utilitzar els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.
- Aprendre a utilitzar la llengua amb rigor formal (convencions estilístiques, tipogràfiques, etc.) i lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua catalana).
- Garantir que l'alumnat adquireixi un nivell de competència lingüística i comunicativa adequats per tal de poder-se comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita.

CONTINGUTS:

1. La competència comunicativa oral i escrita

1.1. El/la mestre/a i la comunicació.

1.2. L'escriptura acadèmica. Definició, objectius d'escriptura i tipus de destinatari en relació amb:

- El coneixement
- El procés d'ensenyament-aprenentatge
- Els requeriments de la universitat
- La comunicació

1.3. Registre col·loquial respecte del registre formal: característiques en contrast.

2. El procés de composició textual

2.1 Planificació: objectiu d'escriptura, destinatari i representació de l'escrit.

2.2 Textualització: anticipacions del destinatari. Model escriptor-lector.

2.3 Revisió: revisions de contingut; revisions de forma. Guies de revisió.

3. El text acadèmic

3.1 Adequació textual. Parts del text i funcionalitat.

3.2 Coherència textual: organització de la informació i progressió temàtica. Puntuació i paràgrafs.

3.3 Cohesió textual: mecanismes de referència, clàusules de relatiu, nominalitzacions, connectors i marcadors d'ordre.

3.4 Intertextualitat: citacions directes, citacions indirectes. Obstrucció del plagi.

3.5 Ús convencional d'alguns signes gràfics: cursiva, cometes, canvi de font o de cos de lletra.

4. El discurs oral formal

4.1 Estructura bàsica. Procés de planificació.

4.2 Fluïdesa lingüística. Aspectes no verbals.

4.3 Estratègies de captació de l'atenció. Suports visuals.

4.4 Assaig i autoconfrontació.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà tres blocs (tasques orals i escrites, un projecte d'escriptura i una prova escrita final) que, d'acord amb un pla de treball, li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. La professora en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Cal tenir en compte que:

- Totes les produccions, tant orals com escrites, es realitzaran en llengua catalana.
- S'han d'aprovar tots els blocs per separat (tasques, projecte i prova).
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, de normativa o de redacció no serà avaluat de contingut.
- Cal consultar regularment l'aula virtual de l'assignatura.

Bloc I-Tasques orals i escrites

- Les tasques orals i escrites són activitats breus de caràcter individual i/o grupal, que es realitzaran a dins i a fora de l'aula.
- La nota d'aquest bloc serà el resultat dels percentatges que s'establiran en aquesta part al llarg del semestre.
- Les tasques no realitzades o no presentades en el termini previst equivaldran a un 0 i no es podran lliurar posteriorment

Bloc II-Projecte d'escriptura

El projecte d'escriptura consisteix en l'elaboració d'un text acadèmic a partir d'una o més lectures.

Bloc III-Prova escrita final

Prova escrita final és una activitat individual en què l'estudiant evidencia el seu procés d'aprenentatge a la darrera setmana de docència.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les tres notes obtingudes dels tres blocs, que cal tenir aprovats per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Bloc I: Tasques orals i escrites 35%
- Bloc II: Projecte d'escriptura 40%
- Bloc III: Prova escrita final 25%

Durant la setmana de recuperació (setmana del 10 al 13 de juny de 2014) només es podrà recuperar el bloc III.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Baró, Teresa. *Parlar i convèncer. Receptes per a fer bones presentacions en públic*. Barcelona: Serbal, 2011.
- Carlino, Paula. *El proceso de escritura académica. Cuatro dificultades en la enseñanza universitaria*. Educere, 26, 321-327, 2004.

- Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002.
- Cassany, Daniel. *Esmolar l'eina. Guia de redacció per a professionals*. Barcelona: Empúries, 2007.
- Cuenca, Maria Josep. *Gramàtica del text*. Alzira: Bromera, 2008.

Complementària

- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Manual de pronunciació: criteris i exercicis d'elocució*. Vic: Eumo, 2004. Barcelona: Empúries, 2007.
- Coromina, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: El 9 Nou, 2008.
- Cuenca, Maria Josep. *Sintaxi catalana*. Barcelona: UOC, 2003.

Webgrafia

- <http://www.iec.cat> (Institut d'Estudis Catalans)
- <http://www.termcat.cat> (TERMCAT)
- <http://sl.uvic.cat> (Serveis Lingüístics de la Universitat de Vic).
- <http://www.parla.cat> (Aprendre Català a Internet)
- http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert (ARGUMENTA. Competències lingüístiques i comunicatives)

Didàctica i Currículum Escolar

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Castillo Adrian

OBJECTIUS:

L'assignatura de Didàctica i Currículum Escolar pretén fer una aproximació general a la didàctica, tot intentant:

- Reflexionar sobre el propi pensament educatiu per prendre consciència dels models i les teories educatives explícites i implícites.
- Conèixer les bases i els components de la Didàctica i del disseny i desenvolupament curricular.
- Aplicar els coneixements adquirits en diferents contextos i situacions educatives.
- Adquirir actituds favorables i competències d'acció envers la reflexió, l'anàlisi de la pràctica i la innovació educatives adreçades a la planificació de l'educació i la seva aplicació al centre i a l'aula

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir habilitat en la recerca i gestió de la informació.
- Tenir habilitats per a la crítica autocrítica.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Saber argumentar i justificar les decisions pròpies.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir habilitat en la recerca i gestió de la informació.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Saber argumentar i justificar les decisions pròpies.

CONTINGUTS:

1. La Didàctica dins l'educació
  1. Característiques i finalitats de la Didàctica
  2. L'acte comunicatiu educatiu
  3. El procés d'ensenyament-aprenentatge a l'escola
  4. Els equipaments i el material didàctic
  5. L'organització dels espais d'aprenentatge
2. Currículum escolar
  1. Paradigmes i models curriculars
  2. El currículum de l'Estat espanyol i Catalunya
  3. Els components del currículum. L'avaluació

4. La planificació didàctica. Models
3. L'infant i el grup-classe
  1. El grup com a instrument per l'aprenentatge i per a la socialització
  2. La participació de l'alumnat
  3. La convivència i els conflictes

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés (20%)

- Per al seguiment òptim de l'assignatura es requereix l'assistència i la participació activa en les sessions de classe i en les de treball dirigit, per la qual cosa serà necessària la presencialitat per fer el seguiment del curs.
- Seguiment de les activitats i pràctiques que es plantegin en les sessions de classe i les de treball dirigit.
- Assistència a les tutories grupals i individuals en les que estiguin implicats o implicades per les activitats.
- Presentació del treball grupal

Avaluació de resultats: 80%

- Treball grupal sobre una unitat de programació: 35%
- Prova escrita individual: 25%
- Estudi de casos, producció de materials, anàlisi crítica de documentació: 20%

BIBLIOGRAFIA:

General

- Aldamiz-Echevarría, M. del Mar i altres (2000): *Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó.
- Antón, Montserrat. (2009): *Planificar la etapa 0-6. Compromiso de sus agentes y práctica cotidiana*. Barcelona: Graó.
- Bassedas, Eulàlia; Huguet, Teresa; Solé, Isabel (2007): *Aprender i ensenyar a l'educació infantil*. Barcelona: Graó, 10a ed. rev.
- Carda, Rosa M., Larrosa, Faustino. (2007): *La organización del centro educativo. Manual para maestros*. Alicante: Club universitario.
- Díez Navarro, M. Carmen (2007): *Mi escuela sabe a naranja. Estar y ser en la escuela infantil*. Barcelona, Graó.
- Domènech, Joan; Arànega, Susanna (2006): *L'educació primària. Reptes, dilemes i propostes*. Barcelona: Graó, 2a ed.
- Sáenz, Óscar. (dir.) (1994): *Didáctica general: Un enfoque curricular*, Alcoi: Marfil

Bloc 1. La Didàctica dins l'educació

- Diversos autors (2001): *Estrategias organizativas de aula*. Barcelona: Graó (Claves para la innovación educativa, 8).
- Escaño, José; Gil de la Serna, María (2006): *Cómo se aprende y cómo se enseña*. Barcelona: Horsori, 4a ed.
- Medina, Antonio; Salvador, Francisco (2002): *Didáctica General*. Madrid: Pearson Educación.
- Parcerisa, Artur. (2001): *Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos*. Barcelona: Graó, 5a ed.
- Pozo, Juan Ignacio i altres (2006): *Nuevas formas de pensar la enseñanza y el aprendizaje. Las concepciones de profesores y alumnos*. Barcelona: Graó.

- Willingham, Daniel T. (2011): *Per què als nens no els agrada anar a l'escola?* Barcelona: Graó.

Bloc 2. Currículum escolar

- Arnau, Laia; Zabala, Antoni (2008): *Cómo aprender y enseñar competencias*. Barcelona: Graó.
- Coll, Cèsar i altres (1992): *Los contenidos en la reforma. Enseñanza y aprendizaje de conceptos, procedimientos y actitudes*, Madrid: Santillana, Col. Aula XXI.
- Del Carmen, Luis i altres (2004): *La planificación didáctica*. Barcelona: Graó.
- Escamilla, Amparo (2009): *Las competencias en la programación de aula. Infantil y primaria 3-12*. Barcelona: Graó.
- Gather, Mónica i Maulini, Olivier (2010): *La organización del trabajo escolar: una oportunidad para repensar la escuela*. Barcelona: Graó.
- Giné, Núria; Parcerisa, Artur. (coord.) (2003): *Planificación y análisis de la práctica educativa. La secuencia formativa: fundamentos y aplicación*. Barcelona: Graó.
- Salinas, Dino (2002): *!Mañana examen! La evaluación: entre la teoría y la realidad*. Barcelona: Graó.
- Zabala, Antoni (1995): *La práctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó.

Bloc 3. L'infant i el grup-classe

- Fabra, M. Lluïsa (2004): *Técnicas de grupo para la cooperación*. Barcelona: Ceac, 2a ed.
- Franch, Joaquim i altres (1991): *El grup-classe: un potencial educatiu fonamental*. Vic: Eumo Editorial.
- Macarulla, Isabel i Saiz, Margarida (coord.) (2009): *Bones pràctiques d'escola inclusiva. La inclusió d'alumnat amb discapacitat: un repte, una necessitat*. Barcelona: Graó.
- Pujolàs, Pere (2003): *Aprender juntos alumnos diferentes. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Vic: Eumo Editorial.

En funció de les diferents temàtiques que puguin sorgir en el decurs de l'assignatura, es recomanarà bibliografia específica.

Educació Audiovisual i TIC

Obligatòria

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marian Vayreda Puigvert
- Marta Marimon Marti

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén contribuir al coneixement i utilització de les TIC per part dels futurs docents per tal de gestionar les dades del centre escolar i del grup-classe, i per estructurar i organitzar les pròpies tasques docents, així com iniciar-se en la producció i anàlisi de mitjans audiovisuals.

Objectius:

- Saber utilitzar programari específic per a la gestió del centre escolar i de les tasques docents.
- Tenir habilitat en l'accés, selecció, tractament, processament, emmagatzematge i presentació de la informació.
- Tenir una perspectiva crítica sobre les TIC i el seu ús.
- Conèixer els procediments tècnics i sistemes de producció bàsics dels mitjans audiovisuals i proporcionar eines metodològiques i conceptuals bàsiques per iniciar-se en l'anàlisi dels missatges audiovisuals.

CONTINGUTS:

Els audiovisuals a l'Educació Infantil

- Imatge, realitat i ficció
- La percepció visual i sonora
- La imatge fixa i la imatge seqüencial
- La imatge i els mitjans de comunicació de masses
- Televisió i educació

El llenguatge audiovisual

- La imatge fixa: de la mecanització de la imatge a la imatge digital
- La fotografia: característiques, procediments tècnics i sistemes de producció
- La imatge seqüencial: dels precedents de la imatge en moviment a articulació del llenguatge audiovisual
- El vídeo: característiques, procediments tècnics i sistemes de producció

Aplicacions educatives dels mitjans audiovisuals

- Anàlisi de la representació audiovisual i dels mitjans de comunicació
- La producció audiovisual com a eina d'aprenentatge, d'expressió i socialització: la fotografia digital i analògica, l'animació i el vídeo a l'aula
- La fotografia i el vídeo com a eina de documentació: la producció de material didàctic

- Recursos multimèdia a l'aula: editors gràfics, presentacions gràfiques i audiovisuals (P3, PWP, WMV)

Avaluació i ús de recursos i eines digitals a l'aula

- Eines de programari estàndar de la Web 2.0
- Eines de programari educatiu

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Acompliment del pla de treball.
- Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
- Procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.
- Tutories individuals per al seguiment de les activitats de classe.
- Tutories de petit grup per al seguiment del treball.

Avaluació de resultats:

- Realització d'exercicis i activitats de producció audiovisual (50%)
- Realització d'activitats de tractament de la informació i de comunicació mitjançant recursos TIC (50%)

Aquestes activitats es concretaran a l'inici de curs, i seran recuperables durant la setmana de recuperació.

La nota dels dos blocs de l'assignatura (audiovisuals i TIC) ha d'estar aprovada independentment per aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Belver, M.; Acaso, M.; Merodio, I. (eds.) *Arte infantil y cultura visual*. Editorial Eneida, 2005.
- Cabero, J. (coord.) *Nuevas tecnologías aplicadas a la educación*. Madrid: McGraw-Hill, 2006.
- Cases, J.; Torrecasana, M. R. *Les TIC a l'educació infantil*. Barcelona: Editorial UOC, 2006.
- Castells, M. *La era de la informació. Economía, sociedad y cultura*. Vol. 1, 2, 3. Madrid: Alianza, 1997.
- Ferrés, J. *Educación en la cultura del espectáculo*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Ferrés, J. (coord.) *Com veure la TV?*, I, II i III. Barcelona: Generalitat de Catalunya-Consell de l'Audiovisual de Catalunya, 1998.
- Monereo, C.; Badia, A.; Domènech, M.; Escofet, A.; Fentes, M. *Internet y competencias básicas*. Barcelona: Graó, 2005.
- Sardelich, M.E. *Las nuevas tecnologías en educación. Aplicación e integración de las Nuevas Tecnologías en el desarrollo curricular*. Vigo: Ideaspropias Editorial, 2006.
- Torregrosa, Juan Francisco. *Los medios audiovisuales en la educación*. Ediciones Alfar, 2006.
- Wolton, D. *Internet ¿y después? Una teoría crítica de los nuevos medios de comunicación*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Complementària

- Aparici, R.; García, A.; Valdívila, M. *La imagen*. Madrid: UNED, 1992.
- Arnheim, R. *Arte y percepción visual*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- Bartolomé, A.R.; Cabanellas, I.; Andrea Contin, S.; Grané, M.; Sanmartí, N. *Las tecnologías de la información y de la comunicación en la escuela*. Barcelona: Graó, 2002.
- Ferrés, J. *Televisión y educación*. Barcelona: Paidós, 1998.
- Freedman, Kerry. *Enseñar la cultura visual*. Barcelona: Octaedro, 2006.
- Gros, B. *El ordenador invisible. Hacia la apropiación del ordenador en la enseñanza*. Barcelona: Gedisa

EDIUOC, 2000.

- Hernández, M.; Acaso, M. *Arte, infancia y creatividad*. Madrid: Complutense, 2003.
- Martínez, F.; Prendes, M.P. *Nuevas tecnologías y educación*. Madrid: Pearson, 2004.
- Ortega, J.A.; Chacón, A. (coord.) *Nuevas tecnologías para la educación en la era digital*. Madrid: Pirámide, 2007.
- Pérez, A.; Redondo, S. *Projectes telemàtics a l'educació primària: un recurs per transformar l'escola*. Barcelona: Editorial UOC, 2006.
- Rhonda, M. *Enseñar al profesorado cómo utilizar la tecnología*. Barcelona: Editorial UOC. 1994.
- Sancho, J.M. (coord.) *Para una tecnología educativa*. Barcelona: Gedisa, 2000.
- Tisseron, S. *Internet, videojocs, televisió...* Barcelona: Graó, 2006.

Webgrafia

- Departament d'Educació. <http://www.gencat.cat/educacioXarxa>
- Telemàtica Educativa de Catalunya. <http://www.xtec.cat>
- Ajuntament de Barcelona. Educació. <http://www.bcn.es/educacio/Unesco>: <http://www.unesco.org>
- Pangea, Internet solidario. <http://www.pangea.orgMitjans>.
- Xarxa d'Educadors i Comunicadors. <http://mitjans.pangea.org/>
- Intercambiar información y experiencias en educación especial. <http://guindo.pntic.mec.es/~gherrero/nee.htm>
- Enciclopedia virtual de Tecnología Educativa. <http://dewey.uab.es/pmarques/evte.htm>
- Revista electrónica de Tecnología Educativa. <http://www.uib.es/depart/gte/revelec.html>
- Revista Quaderns Digitals. <http://www.quadernsdigitals.net/>
- Portal Educatiu de la Generalitat de Catalunya. <http://www.edu365.com>
- Portal de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. <http://www.edu3.cat>
- Portal educativo CNICE Educación y TIC. <http://www.aulatic.com>
- Tallers de cinema a escoles i instituts públics de Catalunya <http://www.cinema-en-curs.org>
- *Un color nou*. Sèrie d'entreteniment cultural (Batabat i TV3, 2009) <http://www.tv3.cat/3alacarta>

Naturalesa del Coneixement Artístic i Literari

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 9.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- M. Angels Verdguer Pajerols
- Miquel Perez Mas

OBJECTIUS:

L'assignatura és una introducció a les bases teòriques i conceptuals de l'educació artística i de la didàctica de la llengua i de la literatura a l'educació infantil i primària. El seu plantejament teoricopràctic permet vincular-la amb altres assignatures afins del Grau, en la mesura que dota l'alumnat de coneixements, estratègies i recursos per al treball d'educació artística i de llengua i literatura a les aules d'educació infantil i primària.

Objectius

- Introduir els estudiants en el treball de llengua, comunicació i literatura oral a l'escola, en general i en les etapes d'educació infantil i primària, en particular.
- Dotar l'alumnat dels elements teòrics mínims que li permetin entendre i prendre consciència de la complexitat de les habilitats lingüístiques i del sistema de la llengua.
- Proporcionar als estudiants estratègies adequades per a l'ensenyament-aprenentatge de la llengua i la literatura tant a infantil com a primària.
- Introduir els estudiants en els conceptes fonamentals de la història i la teoria artístics.
- Dotar els estudiants d'una base conceptual i històrica que fonamenti el currículum d'educació artística als Graus d'Educació Infantil i Primària.
- Proporcionar estratègies i recursos metodològics per a treballar els diferents llenguatges artístics a l'aula.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Naturalesa del Coneixement Artístic

1. L'educació artística

1. Art i educació. Les arts i el desenvolupament creatiu
2. L'educació artística en contextos formals i no formals
3. Educació artística i escola

2. Art i coneixement

1. Definicions i aproximacions a l'art
2. Les arts i els llenguatges artístics
3. L'experiència estètica. El concepte de bellesa. Realitat i representació.
4. La figura de l'artista
5. L'expressió artística contemporània

3. Pedagogia a través de les arts plàstiques

1. Experiències i propostes d'educació artística
2. La descoberta de l'entorn
3. Recursos i materials didàctics

Bloc 2. Naturalesa del Coneixement Literari

1. La llengua i la literatura en la infància

1. La comunicació a l'aula d'EI i d'EP. El mestre com a model de llengua
2. La llengua del mestre i de l'infant

2. Introducció a la didàctica del conte. Com explicar contes

1. Narrativa literària de tradició oral: les rondalles, les faules, les llegendes
2. Versions i adaptacions de contes
3. Veu, narració i dramatització
4. Materials didàctics

3. Introducció a la didàctica de la poesia. Saber dir la poesia

1. Tipus i models de poesia
2. Veu, dicció i fonètica en la recitació
3. Materials didàctics

AVALUACIÓ:

Bloc 1 (60% de l'assignatura)

Avaluació de procés:

S'avaluarà el procés d'assimilació de continguts teòrics i pràctics a través de la participació activa de l'alumne a classe i del seguiment d'exercicis, propostes, lectures i l'anàlisi de documents textuais, visuals i audiovisuals proposats a classe. Aquest seguiment es farà a través de tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació de resultats es farà a través del conjunt de tots els exercicis que formen part de l'avaluació continuada de procés i de la realització d'un projecte aplicant recursos de didàctica de l'art.

Percentatges en la nota global:

- Participació, assistència, propostes i exercicis 70%
- Projecte de didàctica de l'art 30%

La recuperació es farà en el període establert per mitjà d'activitats similars o equivalents.

Bloc 2 (40% de l'assignatura)

Avaluació de procés:

L'avaluació del bloc és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà diverses tasques orals i escrites, individuals i grupals, a dins i a fora de l'aula, que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts del bloc. El professorat en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Convé tenir en compte que:

- Cal aprovar totes les tasques per separat.
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, de normativa o de redacció no serà avaluada de contingut.
- Quant a les produccions orals de l'alumnat, es tindran en compte els criteris de correcció propis de l'estàndard oral i l'aplicació i seguiment de les pautes de producció de textos orals proposades a l'assignatura Tècniques de Comunicació i d'Expressió de 1r curs del Grau.

Avaluació de resultats:

La nota final del bloc serà el resultat de tres notes parcials, que convé tenir aprovades per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Notes parcials. Percentatges en la nota global

- Tasques de curs 30%
- Projecte didàctic 30%
- Prova escrita 40%

La recuperació d'una o més parts es farà durant el període de proves i activitats de recuperació.

Nota final de l'assignatura

Sortirà de la suma del 60% de la part artística i el 40% de la part literària.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Akoschky, J.; Brandt, E.; Calvo, M.; Chapato, E.; Harf, R.; Kalmar, D.; Spravkin, M.; Teregi, F.; Wiskitski, J. (1998). *Artes i escuela. Aspectos curriculares i didàcticos de la educación artística*. Buenos Aires: Paidós.
- Bryan, Sara C. (2003). *Com explicar contes*. Barcelona: Biblària.
- Gombrich, E. (1981). *Historia del Arte*. Madrid: Alianza Editorial.
- Jané, A. (2010). *El llibre de les faules*. Barcelona: Combel.
- Rodari, G. (2002). *Gramàtica de la fantasia*. Barcelona: Columna.
- Vallvé, L. (2009). *Ha de ploure cap amunt. Reflexions d'un mestre de plàstica*. Barcelona: Rosa Sensat.
- *Vet aquí un gos, vet aquí un gat... Els contes de sempre (2)*, a cura de Francesc Codina, Assumpta Fargas i Maica Bernal (2013). Vic: Eumo Editorial.

Complementària

- Acaso, M. (2009). *La educación artística no son manualidades*. Madrid: Catarata.
- Alcoverro, C. (2006). "La llengua oral en la infància". *Escola Catalana*, núm. 433.
- Arenas i Sampera, Joaquim; Muset i Adel, Margarita. (2008) *La immersió lingüística a Catalunya, un projecte compartit*. Vic: Eumo Editorial.
- Berger, J. (2000). *Modos de ver*. Barcelona: Gustavo Gili.
- Bernal, M. C. i altres. (1990). *Primers contes (enregistrament vídeo)*. Vic: Eumogràfic.
- Cirlot, L. (1998). *Las claves de las vanguardias artísticas en el siglo XX, como identificarlas*. Barcelona: Ariel.
- Codina, F. i altres. (1990). "Els contes tradicionals com a primeres lectures". *Guix*, núm. 150.
- DDAA. (1992). *Ponències, comunicacions i conclusions. Segon simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants*. Vic: Eumo Editorial.
- Eco, U. (2004). *Historia de la belleza*. Barcelona: Lumen.
- Eco, U. (2007). *Historia de la fealdad*. Barcelona: Lumen.
- López del Castillo, L. (1976). *Llengua estàndard i nivells de llenguatge*. Barcelona: Laia.
- Prats, Margarida. (2009). "La poesia per a infants. Estat de la qüestió en llengua catalana". *Caplletra* 46, primavera, p. 149-182.
- Read, H. (1984). *Historia de la pintura moderna*. Barcelona: Ediciones del Serbal.
- Sáez, J. (2006). *El Arte. Conversaciones imaginarias con mi madre*. Barcelona: Reservoir Books.
- Sanz, G. (2005). *Comunicació efectiva a l'aula: tècniques d'expressió oral per a docents*. Barcelona: Graó.
- Tatarkiewicz, W. (1995). *Historia de seis ideas. Arte, belleza, forma, creatividad, mimesis, experiencia estética*. Madrid: Tecnos.
- Tió, J. (1981). *L'ensenyament del català a no-catalanoparlants*. Vic: Eumo Editorial.
- Vigotsky, L.S. (2012). *La imaginación y el arte en la infancia*. Madrid: Akal.

Revistes

- *Aula d'Innovació Educativa*
- *Escola Catalana*
- *Faristol*
- *Guix*
- *In-fàn-ci-a*

Webgrafia

- Art a l'educació infantil: <http://www.xtec.cat/~mbardera/>
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació: www.edu365.cat
- Institut d'Estudis Catalans: www.iec.cat
- Serveis Lingüístics de la UVic: <http://sl.uvic.cat/>
- Pujol, M. *Interaccions amb l'art a l'educació infantil*: <http://phobos.xtec.cat/mpujol75/>
- Recull de narracions explicades als infants: <http://www.unamadecontes.cat/>
- Robinson Ken. Expert internacional en el desenvolupament de la creativitat ¿Mata la escuela la creatividad?
<http://video.google.es/videoplay?docid=-9133846744370459335>
<http://sirkenrobinson.com/>
<http://www.youtube.com/watch?v=Z78aaeJR8no>
- Universitat de Barcelona. Els sons del català: <http://www.ub.edu/sonscatala/>
- Viu la poesia: <http://www.viulapoesia.com>
- XTEC (Xarxa de Telecomunicacions Educatives de Catalunya): www.xtec.cat

Naturalesa del Coneixement Científic i Matemàtic

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Isabel Sellas Ayats
- Victor Grau Torre-marín

OBJECTIUS:

Naturalesa del Coneixement Científic i Matemàtic és una assignatura de primer curs que forma part del mòdul de formació bàsica II, en el qual hi ha incloses les matèries de psicopedagogia, psicologia de la primera infància, desenvolupament psicomotor i filosofia. Els objectius generals de l'assignatura són:

- Conèixer les característiques epistemològiques i de construcció del coneixement científic i matemàtic.
- Identificar els elements que caracteritzen l'activitat científica.
- Conèixer les bases dels currículums de ciències i matemàtiques de l'educació infantil i de l'educació primària.
- Analitzar els processos d'aprenentatge de les ciències i les matemàtiques.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Saber argumentar i justificar les decisions pròpies.
- Tenir capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els fonaments científics, socials i culturals, matemàtics i tecnològics del currículum d'aquesta etapa i les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents.
- Conèixer la metodologia científica i promoure el pensament científic i l'experimentació.
- Conèixer les característiques epistemològiques i de construcció social del coneixement científic i matemàtic.
- Elaborar propostes didàctiques interrelacionant ciències experimentals i matemàtiques, tècnica, societat i desenvolupament sostenible.

CONTINGUTS:

1. Naturalesa del coneixement científic

1.1 La ciència com a forma de conèixer la realitat: observar, investigar i modelitzar.

2. Com aprenen ciències els infants.
  - 2.1 Del coneixement intuïtiu al coneixement científic.
  - 2.2 Les teories implícites dels infants. Possibilitats i limitacions per a l'aprenentatge
3. Les ciències al currículum d'Infantil i de Primària
  - 3.1 Capacitats vinculades a l'aprenentatge científic.
  - 3.2 L'àrea de Descoberta de l'entorn.
4. Naturalesa del coneixement matemàtic
  - 4.1 Processos matemàtics: raonament, comunicació, representació, resolució de problemes i connexions
5. Com aprenen matemàtiques els nens i nenes.
  - 5.1 Els processos d'aprenentatge de les matemàtiques: les etapes de Bruner.
  - 5.2 Idees prèvies i coneixement informal de les matemàtiques.
  - 5.3 Les dificultats d'aprenentatge de les matemàtiques: identificació i tractament.
6. Currículums de matemàtiques.
  - 6.1 Competències bàsiques: la competència matemàtica.
  - 6.2 El tractament de les matemàtiques al currículum actual.

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés

- Qüestionari inicial d'autoavaluació
- Assajos de reflexió vinculats al qüestionari inicial d'autoavaluació
- Exercicis breus

Avaluació dels resultats

- Realització de dues proves, una primera corresponent a la part de ciències i una segona a la part de matemàtiques, sobre els continguts teòrics de l'assignatura. Cada prova compta un 25% de la nota global de l'assignatura.
- Treball en grup: disseny d'una breu seqüència d'activitats que incorpori continguts científics i matemàtics (50%)

Aquestes notes faran mitjana en el cas que cadascuna d'elles sigui igual o superior a 5.
En la setmana de recuperacions, caldrà recuperar les parts que no hagin estat superades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Baroody, A.J. *El pensamiento matemático de los niños*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1988.
- Bowman, B.T.; Donovan, S. M.; Susan Bums, M. *Eager to learn: Educating our preschoolers*. Washington DC: National Academy Press. 2001.
- Eshach, H. *Science literacy in Primary Schools and pre-schools*. 2010.
- Gené, A.; Cortada, T. et al. *Pensar, que bé! Com acompanyar els infants a descobrir el món*. Lleida:

Pagès, 2007.

- Gelman, R. et al. *Preschool Pathways to science*. Baltimore: Paul h. Brookes. 2010.
- Rodrigo, M.J.; Rodríguez, A.; Marrero, J. *Las teorías implícitas. Una aproximación al conocimiento cotidiano*. Madrid: Visor. 1993.
- Onrubia, J.; Rochera, M.J.; Barberà, E. *La enseñanza y el aprendizaje de las matemáticas: una perspectiva psicológica*. Dins C. Coll, J. Palacios i A. Marchesi, *Desarrollo psicológico y educación 2. Psicología de la educación escolar*, pág. 487-508. Madrid: Alianza Editorial, 2001.
- National Council of Teachers of Mathematics. *Principios y estándares para la educación matemática*. Sevilla: Sociedad Andaluza de Educación Matemática ?Thales?, 2003.

Complementària

- Alsina, C. i altres. *Ensenyar matemàtiques*. Barcelona: Graó, 1995.
- Bishop, A. *Enculturación matemática la educación matemática desde una perspectiva cultural*. Barcelona [etc.] Paidós cop, 1999.
- Canals, M.A. *Per una didàctica de la matemàtica a l'escola. I. Parvulari*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Carey, S. *Conceptual change in childhood*. Cambridge: MIT Press. 1985.
- Chamorro, M. del Carmen. *Didáctica de las matemáticas para infantil*. Madrid: Pearson Educación, 2005.
- Cockburn, A.D.; Littler, G. *Mathematical misconceptions*. London: SAGE Publications Ltd, 2008.
- Feu, M.T.; Schaaff, O. *Descoberta de l'entorn 3/6*. Barcelona: Ciència Activa. 1998.
- Hannell, G. *Dyscalculia. Action plans for successful learning in mathematics*. New Youk: David Fulton Publishers, 2005.
- Hansen, A.(Editor) *Children's Errors in Mathematics. Understanding common misconceptions in primary schools*. Exeter (U.K.): Learning Matters Ltd, 2008.
- Inhelder, B.; Piaget, J. *Psicología del niño*. Madrid: Morata. 2000.
- Kamii, C. *El número en la educación preescolar*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1983.
- Kamii, C. *El niño reinventa la aritmética*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1984.
- Lovell, K. *Desarrollo de los conceptos básicos matemáticos y científicos en los niños*. Madrid: Morata, 1986.
- National Council of Teachers of Mathematics. *Assessment Standards for School Mathematics*. U.S.A.: National Council of Teachers of Mathematics, 1995.
- National Council of Teachers of Mathematics. *Professional Standards for Teaching Mathematics*. U.S.A.: National Council of Teachers of Mathematics, 1991.
- Vega, S. *Laboratorios de ciencias en la escuela infantil*. Barcelona: Graó, 2006.
- Vila, B.; Cardo, C. *Material sensorial (0-3 años). Manipulación y experimentación*. Barcelona: Graó, 2005.

Revistes

- *Alambique*
- *Aula de infantil*
- *Guix d'Infantil (0-6)*
- *Infancia y aprendizaje*
- *In-fan-cia*
- *Uno*
- *Science & children*

Webgrafia

- Currículums d'Educació Infantil i primària:[<http://www.xtec.cat/web/curriculum/curriculum>]
- National Council of Teachers of Mathematics: [<http://www.nctm.org/resources/elementary.aspx>]
- Projecte La main à la patte (en francès): [<http://www.lamap.fr/> <http://www.lamap.fr/>]
- CESIRE-CDEC (Centre de Documentació i Experimentació en Ciències): [<http://www.xtec.cat/cdec/portada.htm>]

- CESIRE-CREAMAT (Centre de Recursos per Ensenyay i Aprendre Matemàtiques):
[<http://phobos.xtec.cat/creammat/joomla/>]

Psicologia del Desenvolupament

Formació Bàsica

Segon

Crèdits: 6.00

Llengua d'impartició: Català - Anglès

PROFESSORAT

- Berta Vall Castello

OBJECTIUS:

L'enfocament de l'assignatura cerca aportar un coneixement teòric i pràctic. S'exposen amb diferents suports i metodologies els processos de canvi extern i intern de la conducta humana al llarg del temps. Es posa especial incidència en les etapes de la primera i segona infantesa (0 a 12 anys) sense deixar, però, de fer un acostament a les de l'adolescència, adulta i senectud.

CONTINGUTS:

1. Principals perspectives teòriques relacionades amb la psicologia del desenvolupament.
2. Contextos de desenvolupament.
3. Desenvolupament físic, psicomotriu, cognitiu i socioafectiu de:
  - a. Primera Infantesa
  - b. Segona Infantesa
  - c. Adolescència
  - d. Joventut, maduresa i senectud

AVALUACIÓ:

L'avaluació és continuada. Inclou:

- Reflexió escrita d'un llibre.
- Treball d'observació d'un infant.
- Aprofundiment en grup d'una etapa del cicle vital
- Assaig de reflexió sobre els continguts de l'assignatura.
- Participació a la dinàmica de les classes.

BIBLIOGRAFIA:

- Berger, K.S. (2011). *The developing person through the life Span*. Worth Publishers. USA.
- Meggitt, C. (2007). *Child development. An illustrated guide*. Heinemann. England.
- Tassoni, P. (2007). *6 to 16 Child development*. Heinemann. England.